

R 2002

ÖSZE ANDRÁS

SKULPTURE

GRAFIKE

MUZEJ MEĐIMURJA

ČAKOVEC

IZLOŽBENI SALON

15. 10. — 3. 11. 1982.

IZLOŽBU JE ORGANIZIRAO MUZEJ MEĐIMURJA ČAKOVEC U
SURADNJI S THÜRY GYÖRGY MUZEJEM U NAĐKANIZI.

Mađarski kipar internacionalne reputacije Andraš Ese (András Ösze) čija su djela prezentirana na ovoj izložbi rođen je 14. siječnja 1909. godine u Nađkaniži (Nagykanizsa). Gimnaziju je završio u Nađkaniži i u Čurgu (Csurgó), a potom se upisao u Mađarsku državnu školu za umjetničko zanatstvo (Országos Magyar Iparművészeti Iskola) u Budimpešti, kao student izvanrednog kipara Eleka Luksa (Elek Lux).

Od 1934. sudjeluje na brojnim izložbama u Budimpešti. Najčešće izlaže u Nacionalnom salonu (Nemzeti Szalon) u okviru Udruženja spiritualnih umjetnika, koje je osnovao Jene Đorđ Remše (Jenő György Remsey). Samostalno je izlagao 1938. i 1944. godine u galerijama »Mü-terem« i »Mübarát«, te u Novinarskom domu u Nađvaradu (Nagyváradu).

Na vanjskom zidu kapelice na groblju Farkašret (Farkasrét) 1941. postavljena je njegova skulptura sv. Ivana Krstitelja, koja je 1945. uništena, a 1942. u zgradi jednog od državnih osiguravajućih zavoda skulptura »Dječak — graditelj crkava«. Iste godine po narudžbi naprednog časopisa »Njugata« (Nyugat) izgradio je nadgrobni spomenik poznatog lirskog pjesnika Arpada Tota (Árpád Tóth) (1886 — 1928).

Dobivši državnu stipendiju 1946. godine odlazi u Rim i radi u umjetničkoj radionici Rimsko-mađarskog instituta. U Italiji je ostao do 1949. godine i sudjelovao na tri izložbe Rimsko — Mađarskog instituta te na izložbama »II Mostra di Artisti Stranieri, Associazione Artistica Internazionale i Galerija San Bernardo.

1948. godine na natječaju za Nacionalni spomenik Brazila, postigao je značajan uspjeh, a djelo mu je otkupila Brazilska država. Ovaj ga je uspjeh potaknuo da iz Italije preseli u Južnu Ameriku, u Peru, gdje radi kao profesor sve do 1964. godine. Tada se za stalno vraća u S A D i nastanjuje se u New Yorku.

1967. godine polazi na studijsko putovanje u Evropu, koje se završava u Grčkoj.

Od 1960. do 1970. sudjeluje na dvadesetak američkih izložbi. U Mađarskoj, poslije drugog svjetskog rata, prvi puta izlaže 1975. godine u Nađkaniži, pa zatim 1977. u budimpeštanskom »Mičarnoku« (Mücsarnok), a prošle godine u Pečuhu (Pécs) u Sinhazterskoj galeriji (Szin-házteri Galéria) priređuje izložbu svojih djela. Trenutno živi na Floridi.

Na ovoj izložbi Andraš Ese se predstavlja sitnom plastikom i crtežima. Sitna mu plastika posebno odgovara da na svojevrsan i osobit način izrazi svojstveni izraz bez ikakvih ostataka. Prema umjetnikovom shvaćanju zadatak kipara nerazdvojiv je od ciljeva kreativnog humaniste. Umjetnik kroz stvaralački jezik sitne plastike želi izraziti najintimnije i najdublje ljudske osjećaje. Odistinski problem Esea je međuljudska ljubav izražena kroz međusobno pomaganje i zbog toga je vanjski izgled i strukturalna konstrukcija njegovih umjetničkih djela označena kroz elemente raspoloženja. Umjetnički ciklus Esea, kao i njegovo ljudsko ponašanje izražena je kroz zbir suprotnosti istinske ljudske solidarnosti cijeloga svijeta.

Ese neobično naginje starinskim kulturama. Zbog toga je i njegov velik interes za južno-američke kulture. Njega zanima duša i tijelo i odatle njegova omiljena tema — svjetski čar djevičanstva.

Dr Zoltán Kádár
počasni sveučilišni profesor
Budimpešta

REPRODUKCIJE

1. OBLICI KOJI SE RAĐAJU II, 1961. — bronca 24,5 cm
2. ALCESTIS I ADMETUS, 1970. — bronca 42 cm
3. MAJKA I DIJETE, 1961. — bronca 32 cm
4. SVETA OBITELJ, 1970. — bronca 42 cm
5. OBLICI KOJI SE RAĐAJU I, 1961. — bronca 21 cm
6. NOVA HARMONIJA, 1961. — bronca 17 cm
7. ŽENA KOJA ŠETA, 1963. — peruansko ružino drvo 60 cm
8. LJUBAV, 1963. — peruanska orahovina 57 cm
9. LICE JEDNOG MOG KIPA III, 1969. — papir 24 x 18,2 cm

POPIS RADOVA

SKULPTURE

1. Oblici koji se rađaju I, 1961. — bronca 21 cm
2. Cvjetno sjeme I, 1961. — obrađeni metal 35,5 cm
3. Majka i dijete, 1961. — bronca 32 cm
4. Nova harmonija, 1961. — bronca 17 cm
5. Oblici koji se rađaju II, 1961. — bronca 24,5 cm
6. Indijanska mumija, 1961. — bronca 20 cm
7. U očekivanju blizanaca, 1961. — bronca 26 cm
8. Mlada djevojka, 1961. — bronca 27 cm
9. Dva svijeta, 1961. — bronca 21 cm
10. Peruanski svećenik, 1961. — bronca 30 cm
11. Ključni pokret, 1961. — bronca 22,5 cm
12. Rođenje svjetla, 1962. — olovo 25 cm
13. Ženski lik, 1962. — olovo 25 cm
14. Žena koja šeta, 1963. — peruansko ružino drvo 60 cm
15. Ljubav, 1963. — peruanska orahovina 57 cm
16. Veće, 1967. — bronca 44 cm
17. Reinkarnacija priča, 1968. — bronca 27 cm
18. Sveti Franjo i sveta Klara, 1970. — 41,5 cm
19. Alcestis i Admetus, 1970. — bronca 42 cm
20. Sveta obitelj, 1970. — bronca 50 cm
21. Ispred nas, iza nas, 1970. — bronca 46 cm
22. Cvijeće i voće, 1970. — bronca 46 cm
23. Preobrazba, 1970. — bronca 50 cm
24. Persefona, 1970. — bronca 45 cm
25. Potpuna radost, 1970. — bronca 23,5 cm
26. Siročići istine I, 1973. — umjetni kamen 39 cm
27. Siročići istine II, 1973. — umjetni kamen 41 cm
28. Ženski lik, 1974. — bronca 33,5 cm
29. Djevojka koja sjedi I, 1975. — olovo 28 cm
30. Radost, 1975. — olovo 46 cm
31. Djevojka, 1976. — bronca 32,5 cm
32. Djevojka, 1976. — bronca 33,5 cm
33. Šetnja u vrtu, 1976. — bronca 33 cm
34. Djevojka, 1976. — bronca
35. Mihajlo Servet, 1976. — bronca 39 cm
36. Tišina i glazba, 1977. — bronca 57 cm

GRAFIKE

37. Pred zlatnim oltarem, 1962. — papir 38 x 27 cm
38. Dva konopca i jedan križ, 1962. — papir 57 x 39 cm
39. Vezan za svoju sudbinu, 1962. — papir 57 x 39 cm
40. ... I to dobiju oni, 1962. — papir 57 x 39 cm
41. Dvije skulpture — skica, 1963. — papir 64 x 31,5 cm
42. Naša ljubav, 1963. — papir 65 x 38 cm
43. Andski sveti Franjo, 1963. — papir 56 x 38 cm
44. Anđeli Anda, 1963. — papir 58 x 39 cm
45. Mrtvo dijete, 1963. — papir 56 x 39 cm
46. Dolazi veće, 1963. — papir 55 x 23 cm
47. Mulj je njihova odjeća, 1963. — 57 x 25 cm

48. Pletač, 1963. — papir 67 x 39 cm
49. Brazilski ritam, 1963. — papir 55 x 35 cm
50. Mrtvo dijete II, 1963. — papir 39,5 x 30,5 cm
51. Pastirica . . . , 1963. — papir 58 x 39,5 cm
52. . . . Luksus . . . , — papir 55 x 38 cm
53. Gilgameš, 1969. — papir 25,5 x 25,5 cm
54. Figura djevojke, 1969. — papir 24,2 x 11 cm
55. Unutarnji ritam, 1969. — papir 28,7 x 10,6 cm
56. Figura djevojke, 1969. — papir 29,3 x 8,5 cm
57. Svirajući most, 1969. — papir 30,2 x 19,6 cm
58. Lice jednog mog kipa, 1969. — papir 23 x 18 cm
59. Ružino drvo, 1969. — papir 29,2 x 41 cm
60. Lice jednog mog kipa II, 1969. — papir 23,5 x 18,2 cm
61. Proljetno drvo, 1969. — papir 30,5 x 18 cm
62. Lice jednog mog kipa III, 1969. — papir 24 x 18,2 cm
63. Siročići istine, 1972. — papir 29,5 x 21 cm
64. Ponovo rođenje plesa, 1974. — papir 29 x 27 cm
65. Paralelno cvjetanje, 1975. — papir 56 x 37,8 cm
66. Instrument tišine, 1975. — papir 55,8 x 37,5 cm
67. Priča zove priču, 1975. — papir 55,8 x 37,8 cm

ZNAČAJNIJE IZLOŽBE

MAĐARSKA 1934 — 1944.

Zajedničke izložbe:

Novi salon, Udruženje spiritualnih umjetnika
Mücsarnok, Proljetne i jesenske izložbe
Nacionalne likovne izložbe
Ernst muzej
Nacionalni salon
Tamás galerija
Alkotás galerija

Samostalne izložbe:

Müterem 1941.
Mübarát, 1942, 1943.
Novinarski dom, Nagyvárad, 1943.

ITALIJA 1947 — 1948.

Mađarska akademija, Rim
Talijska državna izložba, Katanija
Galerija San Bernardo, Rim
Međunarodno udruženje umjetnika, Rim

BRAZIL 1949 — 1958.

Zajedničke izložbe:
Sao Paulo, La Paz, Rio de Janeiro
Izložbe zbirki:
Galerija Portinari, Sao Paulo
Muzej moderne umjetnosti, Rio de Janeiro
Antigo — novo, Sao Paulo
Escola Livre de Musica, Sao Paulo

SAD 1959 — 1962.

Montclair Art Museum, New Jersey
C. C., New York
YWCA, Boston

PERU, 1963.

T. A. C. Cuzco

SAD 1964 — 1976.

La Monde Gallery, New York, Miami
Baltimore Art Museum, Baltimore Springfield Art Museum
Springfield, Mass
Reading Art Museum, Reading, Pensilvanija
The Arch Gallery, New York
Midland Art Museum, Midland, Texas
The Young Museum, San Francisco
Mcney Art Institute,
IWCA, Boston
Butler Art Institute, Ohio
Modern Museum of Denver, Colorado
Montclair Art Museum, New Jersey
Far Gallery, New York

ENGLESKA

International Art Exhibition, Nottingham

MAĐARSKA 1975 — 1981.

Samostalne izložbe:

Thüry György muzej, Nadkaniža, 1975.
Obrazovni dom naftne industrije Erkel Ferenc,
Nadkaniža, 1975.
Mücsarnok, Budimpešta, 1977.
Obrazovni centar Hevesi Sandor, Nadkaniža 1977.
Obrazovni dom, Zalaszentgrét, 1979.
Thüry György muzej, Nadkaniža, 1980.
Sinhaz-teri galerija, Pečuh, 1981.
Stalna izložba od 1981. godine u galeriji Thüry György muzeja u
Nadkaniži.

IZABRANA BIBLIOGRAFIJA

- Aradi Zsold: »Kultura« 1956.
- Elek Artúr: »Ujsag«, travanj 1934, ožujak 1940., svibanj 1941., veljača 1942. i ožujak 1943.
- Fejér Géza: »Hid«, 1942.; »Magyarország«, veljača 1943.
- Horváth Imre: »Magyar Lapok«, lipanj 1943.
- Farkas Zoltán: »Magyar Csillag« 1943.
- Ijjas Antal: »Nemzeti Ujsag« 1943.
- Kárpáti Aurél: »Magyarország«, veljača 1943, siječanj 1943.
- Szerdehelyi Sándor: »Nepszava« ožujak 1943.
- Vayer Lajos: »Élet«, veljača 1941.
- K. b.: »Művészet« 1941.
- Carlo Tridenti: »II Nuovo Giornale D'Italia«, Rim 1947.
- Ottavio Profeta: »Giornale Dell'Isola« Catanija, Italia, 1948.
- P. S.: »II Messagero di Lunedì« Catanija, Italia, 1948.
- Silvyo Marini: »II Giornale Della Sera«, Rim 1947.
- X. Gallian: »Europa Oggi« Rim, 1947.
- Yvone Jean: »Folha de Manha« Sao Paolo, Brazil, 1954.
- Flavio de Aquino: »Correio de Manha« Rio de Janeiro, Brazil, 1954.
- Geraldo de Viera: »Folha de Manha«, Sao Paolo, Brazil, 1954.
- N. T. Rénai: »O Estado de Sao Paolo«, Brazil, 1954.
- B. A.: »Habitat«, Sao Paolo, Brazil, 1954.
- Dorca: »Casa e Jardim«, Sao Paolo, Brazil, 1956.
- Aradi Zsolt: »Kultura«, Sao Paolo, Brazil, 1956.
- J. F. de Olivera: »El Comercio«, Cuzco, Peru, 1962/63.
- M. T. Solari: »El Comercio Grafico«, Lima, Peru, 1963/64.
- D. C.: »La Prensa«, Lima, Peru, 1963.
- F. E.: »La Tribuna«, Lima, Peru, 1963., »El Comercio«, Lima, Peru, 1963.
- L. Griffis: »Buffalo Courier-express«, Buffalo, SAD, 1958.
- Michael Lenson: »Newark Sunday News«, Newark, SAD, 1960.
- Juhász Vilmos: »Amerikai Magyar Népszava«, New York, SAD, 1959., »Magyar Elet«, New York, SAD, 1962.
- Doris Ast: »Music and Arts«, New Jersey, SAD, 1960.
- Csicsery-Rónai: »Hirünk a Világban«, Washington, SAD, 1961.
- L. C.: »Christien Science Monitor«, Boston, SAD, 1961.
- L. E. Levick: »New York Journal American«, New York, SAD, 1961.
- Maurice Lavanoux: »Liturgical Art«, New York, SAD, 1964.
- Kelly Williams: »Art and Artists«, Michigan, SAD, 1965.
- Kapótsy Béla: »Amerikai Magyarok Vasárnapja«, Ohio, SAD, 1966.
- M. B.: »Aufbau«, New York, SAD, 1967.
- Szépréti Lilla: »Igaz Szó«, Marosvasarhely, Rumunjska, 1967.
- bp: »Uj Kelet«, Tel-Aviv, Izrael, 1967.
- D. K. Winebrenner: »Buffalo Curier-Express«, Buffalo, SAD, 1969.
- Szabó György: »Uj Látóhatár«, München, SR Njemačka, 1970.
- Flórián Tibor: »Magyar Hirlap«, Buenos Aires, Argentina, 1972.
- Elizabeth Mulligan: »Sign and Family Digest«, SAD, 1973.
- Onódi Éva: »Magyar Hirek«, Budapest, 1975.
- Hunyady József: »Magyar Hirek«, Budapest, 1975.
- Deák Zoltan: »Amerikai Magyar Szó«, 1975.
- Hegyi Bela: »Interju«, »Vigilia«, Budapest, 1976.

- Söter István: »Interju«, »Uj Iras« 1977.
- Rezes György: »Izraeli Kurir«, 1977.
- Kerecsényi Edit: »Katalog izložbe Andras Ösze«, 1975.
- Tüskés Gabor: »Somogy« 1977.
- Kerecsenyi Edit: Katalog izložbe, 1977.
- Söter István: »Jelenkor« 1979.
- Tüskes Gabor: »Vigilia«, 1981.
- Söter István: Katalog izložbe, 1981.
- Tüskes Gabor: »Müveszet« 1982.

IZDAVAČ
MUZEJ MEĐIMURJA ČAKOVEC

ZA IZDAVAČA
VLADIMIR KALSAN

PRIJEVOD S MAĐARSKOG
LADISLAV VEGH

PREDGOVOR
ZOLTAN KADÁR

TEKST KATALOGA
EDIT KERECSÉNYI

LIKOVNO RJEŠENJE KATALOGA
LJUBICA RAMUŠČAK

POSTAVA IZLOŽBE
EDIT KERECSÉNYI, LJUBICA RAMUŠČAK

FOTOGRAFIJE
TAMÁS BERENTES

TISAK
TIZ »ZRINSKI« ČAKOVEC

NAKLADA
400 KOMADA

